

Skoplje

Tursko
kupatilo
(Hamam)

Bains Turques
Türkisches Bad

se zvalo Skupi, a nalazilo se malo više današnjega Skoplja, između sela Bardovaca i Zlokućana, na ušću Lepenca u Vardar. Za Rimljana, još uvijek pod imenom Skupi, bijaše Skoplje glavni grad ondašnje rimske provincije Dardanije. God. 518 po Hr. uništi ga velik zemljotres do temelja. Mjesto staroga grada Skoplja podiže bizantski car Justinijan I (527—565) nov grad na mjestu sadašnjega Skoplja i nazva ga po svome imenu Justiniana Prima. Kada su za seobe naroda počela slovenska i druga plemena nadirati na Balkan, Sloveni opljačkaše Skoplje krajem 6 vijeka, a krajem 7 vijeka nastaniše se tu stalno. Kada je poslije tri vijeka Bizantu pošlo za rukom, da opet osvoji Povardarje, Skoplje postade važno vojničko i administrativno središte, ali se ne podiže više do staroga sjaja, jer je u neprestanim ratovima često prelazilo u ruke Kumana, Normana, Bugara i Srba. Srbi su ga osvajali još pod Nemanjom (1189 g.) i pod kraljem Urošem, ali ga konačno osvoji kralj Milutin (1282—1321). Otada Skoplje postade glavni grad i prijestonica srpskih kraljeva i careva. Kulminaciju je postiglo za cara Dušana (1331—1355 g.). U Skoplju se Dušan proglasio 1346 g. carem svih Srba, Grka i Bugara, a srpsku arhiepiskopiju podiže car na stepen Patrijaršije. God. 1349 objavi car Dušan u Skoplju svoj znameniti Zakonik.

Skoplje bijaše i za turske vladavine važno vojno središte, te se do pada Carigrada (1453 g.), uz Jedrene, smatralo drugom prijestonicom Turske carevine. U doba, kada je Turska bila na vrhuncu svoje moći, Skoplje bijaše velik grad, ali je imao uglavnom turski karakter. Već tada je Skoplje imalo oko 60.000 stanovnika. Prodíranjem Austrije na Balkan zadesi Skoplje strašan udes. Austrijski general Pikolomini naredi, te vojnici 1689 zapališe grad, tako da je malo što ostalo pošteđeno od toga požara. Dugo se Skoplje nije oporavilo od te katastrofe. Opađanjem turske moći i zbog anarhije, koja je zavládala turskom